

fredsstillende. Imidlertid, nu er vi nødte til at gaa ud fra det, der foreligger, nemlig for det første dette, at den højtærede Minister erkender Nødvendigheden af at foretage en yderligere Forhøjelse, og dernæst, at denne Forhøjelse ikke atter fremtræder som en procentvis Forhøjelse af det, der fra 1911 er fastsat, men som en ny Statsbanetakstlov, der indeholder Forhøjelse saavel af Grundtaksterne som af de Tillæg, der gives for Afstandene med videre. Det er imidlertid vor Opfattelse, at Forhøjelsen bør være betydelig højere end den, der nu stilles Forslag om. Den højtærede Minister oplyste ved Fremsættelsen af Lovforslaget, at der for indeværende Regnskabsaar kunde paaregnes et Underskud paa over 20 Mill. Kr. — vel paa 24 Mill. Kr. Jeg synes, det er noget mærkeligt, at den højtærede Minister saa mener, at han kan nøjes med at foreslaa en Takstforhøjelse, der beregnes at ville indbringe mellem 11 og 12 Mill. Kr. Der er i hvert Fald ikke i et saadant Forslag ret meget af det forretningsmæssige Synspunkt, som vi ved Behandlingen af Lovforslag om Statsbanernes Styrelse var enige om burde være Grundlaget for den nye Ordning. Saa vidt jeg ved, er der for alle Privatbanernes Vedkommende sket en betydelig stærkere Forhøjelse af Taksterne end den, der er sket for Statsbanernes Vedkommende, og ogsaa end den, her er stillet Forslag om, og jeg ved ikke rigtig, hvordan man mener at kunne forsvare, at i de Egne, hvor man er henvist til kun at blive betjent af Privatbaner, skal man først betale saa meget for Person- eller Godsbefordring, at disse Baner kan svare sig — de kan nemlig ikke ty til Statskassen for at faa dækket et eventuelt Underskud —, og saa skal man gennem sine Skatter være med til at betale det Underskud, som Regeringen og Administrationen ligefrem aabenlyst regner med, selv om jeg just ikke vil sige, at man anser det for forsvarligt at kalkulere et Underskud paa 12—13 Mill. Kr.; man gaar ikke ud fra, at det er normalt, men at et saadant Underskud dog er noget selvfølgeligt paa en saa stor Institution som Statsbanerne.

Jeg mener altsaa, at det er ikke alene forsvarligt, men endogsaa paakrævet at gaa til en stærkere Forøgelse af Statsbanetaksterne end den her foreslaaede; men jeg skal dog ikke gaa nærmere ind paa Enkeltheder, og jeg vil heller ikke paastaa, at jeg har min Mening fuldt færdig om, hvilke Enkeltheder der vil være at rette paa for at naa til en større Merindtægt

end disse 11½ Mill. Kr. Jeg anser det dog hverken for begrundet eller nødvendigt at fastholde det Princip, som den højtærede Minister her har fulgt, og som vi foruden herbjemme fra ogsaa kender fra enkelte andre Lande, navnlig Sverige, nemlig at der for de lange Afstande skal beregnes en betydelig lavere Takst — relativt — end for de korte. Naar man skal se forretningsmæssigt paa det, finder man i Virkeligheden ingen Begrundelse, der betyder noget, for dette Princip, thi det er jo ikke saadan, at man rejser længere, fordi det bliver noget billigere, og heller ikke, at man lader være med at rejse længere, fordi man skal yde en højere Betaling derfor, navnlig ikke i disse Tider, hvor det slet ikke er for Lyst, at man rejser. Man siger ikke: Da jeg nu kan rejse helt op til Skagen eller Frederikshavn for en saa lav Betaling, saa vil jeg ikke stoppe op i Aalborg, Randers eller lignende, nej, man rejser i Almindelighed derhen, hvor man skal, uden Hensyn til, om Billetten koster noget mere eller noget mindre. Ser man paa den Sammenligning, som er opstillet i Bilagene til Lovforslaget, med Forholdene i vore Nabolande, Norge, Sverige og Preussen, viser det sig, at selv de Takster, der nu foreslaas, vil, navnlig naar man sammenligner dem med Norges, være betydelig lavere for de Afstande, der i det hele taget kan være Tale om at regne med her i vort Land — i vore Nabolande kan der jo være større Afstande end her.

Jeg skal, som sagt, ikke komme ind paa Enkeltheder, jeg vil endnu kun nævne et enkelt Forhold, som jeg synes, der er Grund til at have Opmærksomheden henvendt paa. Den højtærede Minister var ved Fremsættelsen af Lovforslaget inde paa Spørgsmaalet om Betalingen for 1ste Klasses Billetter og sammenlignede dem med Betalingen for 2den og 3die Klasses, og han var dernæst ogsaa inde paa Spørgsmaalet om det rigtige i at bibeholde 1ste Klasses Kupeerne i nogle af Togene. Efter min Mening er det hele ikke noget stort Spørgsmaal. Jeg er tilbøjelig til at sige — men det er en rent skønmæssig Betragtning, jeg her gør gældende, jeg har ikke noget som helst Talmateriale at holde mig til —, at har det nogen Sinde kunnet betale sig at have 1ste Klasses Kupeer, har det sikkert været, siden Taksterne blev sat op sidst. Det er i hvert Fald min Erfaring fra Rejser, at 1ste Klasses Kupeerne aldrig har været saa fyldte, for ikke at sige saa overfyldte som nu i Sommer, hvor